

Hayvan Olimpiyatları

Hız, güç, dayanıklılık... Geçtiğimiz ay, olimpiyat yarışlarında, çeşitli alanların birincilerinin kimler olacağını merakla izledik. Aslında, hayvanlarla ilgili belgesellerde de çoğunlukla böyle yarışlara tanık oluyoruz. Bu yarışlar, olimpiyat oyunlarını pek aratmıyorlar. Ancak, onların dünyasında yarışlar altın madalya için değil, yaşamın sürmesi için. Hayvanlar, karınlarını doyurabilmek, çiftleşmek, avcı hayvanlardan kaçmak ve dış etkenlere karşı güçlü durabilmek için, her gün inanılmaz rekorlar kırıyorlar. En hızlı koşan hayvan hangisi? En iyi yüzen? Ya, halter kaldırmada altın madalyayı hangi hayvan alırdı? Gelin, hayvanlar alemindeki olimpiyatların kahramanlarına bir göz atalım...

mak bir çita için bile çok kolay değil. Çünkü, özellikle bazı ceylan türleri çok çevik. Çitalar da, tıpkı hız koşucuları gibi, en yüksek hızlarında çok uzun süre koşamıyorlar. Bu nedenle çitanın, ceylanın hızı da düşünülürse, ceylanı yaklaşık 270 m'lik bir mesafe içinde yakalaması gerekiyor. Bu kovalama sırasında, ceylanın da, çitanın da çok hızlı olması gerekiyor. Çitaların karınlarını doyurması, ceylanın da bir sonraki gün yaşayabilmesi için.

Ayakları üzerinde en hızlı koşan kuş, devekuşu. Devekuşu, saatte yaklaşık 64 km hızla koşabiliyor. Devekuşunu, saatte 40 km'lik hızıyla Kuzey

Amerika'da yaşayan yolkoşarı adlı kuş türü izliyor.

Hız yarışları yalnızca yerde değil, havada da sürüyor. Kuşlar arasında en hızlı uçan, gökdoğan. Bu yırtıcı kuş, özellikle avını yakalamak için dalışa geçtiğinde inanılmaz hızlara ulaşıyor. Bazı kaynaklara göre, dalış hızı saatte 322 km, bazı kaynaklara göre de 193 km. Her iki durumda da diğer kuşlar için bu hıza ulaşmak oldukça güç.

Hız Koşucuları

Çitalar, saatte 112 km hızla koşabiliyorlar. Bu hızla, memeli hayvanlar arasında en hızlı koşucu olarak biliniyorlar. Peki, bu kadar hızlı koştalarının nedeni ne olabilir? Olimpiyatlarda altın madalya almak mı? Elbette hayır. Karınlarını doyurabilmek için bu kadar hızlı koşuyorlar. Çitaların en sevdikleri yemek, ceylan ve antilop. Ancak Afrika'daki doğal yaşam alanlarında, bu hayvanları yakala-

Hız yarışında göklerin birincisi gökdoğan!

Memeli hayvanlar arasında en hızlı koşan çita, hız koşusunda altın madalyanın sahibi!

Maratoncular

Kuzey sumrusu, maratonda altın madalya adaylarından biri!

Maraton, yaklaşık 42 km'lik uzun bir koşu. Ancak, insanların maratonu, hayvanlar alemindeki "maratonun" yanında önemsiz kalıyor. Örneğin, Kuzey sumrusu, her yıl Kuzey ve Güney Kutupları arasındaki 48.280 km'lik mesafeyi kat ediyor. Bunun yanında, bazı kuşlarsa, yaşamlarının büyük bir kısmını uçarak geçiriyorlar. Bunlardan biri kırlangıçlar. Bu kuşlar, bacak yapıları çok gelişmemiş olduğu için çoğunlukla kanatlarını kullanıyorlar. Bazı deniz kuşları da, yıllarca hiç karaya inmeden uçuyorlar. Örneğin gezgin albatros, adını beslenmek için çıktığı binlerce km'lik yolculuklarından alıyor.

Balıklar da maraton yarışlarında madalyayı hakedenlerden. Bu hayvanlar, uzun mesafeler kat ederek göç edebiliyorlar. Özellikle, som balıkları okyanuslar ve yumurtalarını bıraktıkları nehirler arasında yaklaşık 3200 km'lik yolculuklar yapıyorlar. Dahası, Avrupa yılanbalıklarının da yumurtladıkları Atlas Okyanusu'daki Sargasso Denizi'ne ulaşmak için 5954 km yüzdükleri söyleniyor.

Maratonda önde gelenlerden biri de, Afrika zebraları. Bu zebralar, her yıl kalabalık sürüler halinde 3000 km'den fazla olan büyük göçler yapıyorlar. Ancak, memeli hayvanlar arasında birinciliğe aday olan hayvan, gri balina. Gri balina, her yıl Kuzey Kutbu'ndan yola çıkarak daha sıcak bölgelere gidip geri dönüyor. Bu turu tamamlamak için yaklaşık 16.093 km yol kat ediyor.

Maratonda altın madalya adaylarından biri de, zebra.

Dalışçılar

Kaşalot, memeli hayvanlar arasında derine dalmada birinci.

Kaşalot (sperm balinası), genellikle en derine dalan memeli hayvan olarak bilinir. Kaşalot, 1609 m derine dalabiliyor ve orada 2 saat kalabiliyor. Ancak, ona çok yakın rekorlar kırabilen başka balinalar da var. Örneğin, şişeburunlu balina

en az 1524 m'ye dalabiliyor. Eğer bu iki hayvan olimpiyatlara katılsaydı, bu yarış herhalde çok çekişmeli olurdu. Kuşlar arasında dalmada birincinin kim olduğu çok iyi biliniyor: imparator penguen. İmparator penguen, 539 m derine dalabiliyor. Bu nedenle de, en derine dalan kuş olarak kabul ediliyor.

Kuşlar arasında, dalışta altın madalya da kuşkusuz penguenlerin!

Sıçrayıcılar

Bazı geyik ve kangurular yüksek atlamada çok başarılı olsalar da, altın madalyanın sahibi tükürük böceği.

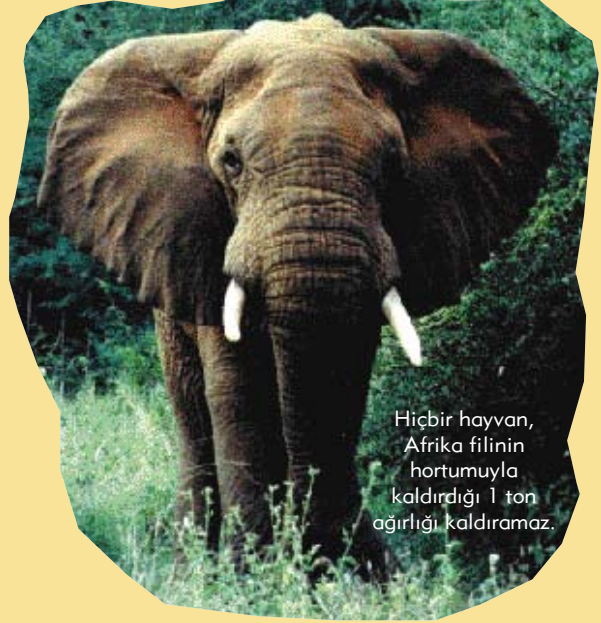
Bazı kangurular, 9 m uzağa sıçrayabilirler. Buna yakın sıçramalar yapabilen bazı geyikler de var. Ancak, uzun atlama dalında şampiyon, yalnızca 2,5 cm uzunluğundaki bir tür kara kurbağası. Bu kurbağa, kendi vücut uzunluğunun yaklaşık 60 katı kadar ileri sıçrayabiliyor.

Yüksek atlamada birinciyse, 3 m yükseklikteki bir çiti aşabilen kırmızı kanguru. Kuzey Amerika'da yaşayan bir geyik türü, 2,5 m yükseğe sıçrayabiliyor. Ancak, bu hayvanların, tükürük böceği adı verilen böcek türünün yanında pek şansları yok. Bu böcek türü, kendi boyunun yaklaşık 115 katı daha yükseğe sıçrayabiliyor. Kanguru ya da geyiklerin ona yetişebilmeleri için, kendi boyları düşünülecek olursa yaklaşık 183 m yükseğe sıçramaları gerekiyor.

Uzun atlamadaysa, birinci bir tür kara kurbağası!

Ağırlık Kaldıranlar

Hiçbir hayvan, Afrika filinin hortumuyla kaldırdığı 1 ton ağırlığı kaldıramaz.

Ağırlık kaldırmada şampiyonumuz kim olabilir? Akla ilk gelen, fil. Dünya üzerinde hiçbir hayvan, Afrika filinin hortumuyla kaldırdığı 1 ton ağırlığı kaldıramaz. Ancak ne yazık ki fil, altın madalyaya aday olarak bile görülüyor. Çünkü, filin kaldırdığı bu ağırlık, kendi vücut ağırlığına göre pek hafif kalıyor. Yalnızca kendi ağırlığının dörtte biri. Peki, hangi hayvan en güçlü dersiniz? Şaşıracaksınız ama, gergedan böceği. Bu tuhaf adlı küçük böcek, kendi vücut ağırlığının tam 850 katı ağırlığı taşıyabiliyor.

İnsanların olimpiyat oyunlarında, en hızlı koşan, en yükseğe sıçrayan ve en derine dalan madalyayı kapıyor. Hayvanlar dünyasındaysa, bu inanılmaz rekorlara ödül yok. Ancak, onların ödülleri altın madalyadan daha değerli. Kendi rekorlarını kırdıklarında, tehlikelerden kaçabiliyor, sevdikleri yiyecekleri yiyebiliyor ve kendilerine eş bulabiliyorlar. Ve elbette en önemlisi, ertesi gün de yaşama şansını kazanıyorlar.

Ağırlık kaldırma dalında birinci, gergedan böceği.

Banu Binbaşaran Tüysüzoğlu

Kaynaklar
Predators, Parker, S., The Natural History Museum, 2001
<http://www.nwf.org/gowild>
http://www.saczoo.com/3_kids/19_get_moving/moving_animalolympics.htm
<http://www.enature.com>